

בית המשפט המחוזי בחיפה

25 אוגוסט 2021

ע"א 51956-08-21 פלוני נ' פלונית

1

בפני הרכב כב' השופט רון שפירא – נשיא [אב"ד]
השופטת בטינה טאובר, ס. נשיא
השופט סארי ג'יוסי

פלוני

המערער

נגד

פלונית

המשיבה

2

פסק דין

נוסח מותר בפרסום

3

4 בפנינו ערעור על החלטת כב' נשיאת בתי משפט השלום בחיפה, השופטת ש. אייזנברג, מיום
5 05.08.2021 ב-תמ"ש 43901-07-21, אשר ניתנה במסגרת בקשה לעיון חוזר, ובה נדחתה בקשת
6 המערער להותרת מקום הדיון בתביעתו בבית המשפט לענייני משפחה בקריות.

7

הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלו:

8 1. ביום 20.07.2021, הגיש המערער לבית המשפט לענייני משפחה בקריות תביעה להחזרת ילדים
9 חטופים לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א – 1991 (להלן: "חוק אמנת
10 האג").

11

12 2. ביום 20.07.2021 הורה בית משפט קמא על העברת הדיון בתביעה לבית המשפט לענייני
13 משפחה בחיפה הואיל וכלשונו: "מבדיקת המזכירות עולה כי בין הצדדים קיים הליך קודם
14 בבית המשפט לענייני משפחה בחיפה. אשר על כן ובהתאם לכלל של "שופט אחד למשפחה
15 אחת" אני מורה על העברת הדיון בתיק לביהמ"ש למשפחה בחיפה" (להלן: "ההחלטה על
16 העברת מקום הדיון").

17

18 3. ביום 26.07.2021 ניתנה החלטת בית משפט לענייני משפחה בחיפה, כב' סגנית נשיא, השופטת
19 א. מירז, במסגרתה נקבע, כי הואיל וכתב-התביעה בתיק מושא הערעור שבפנינו "זהה עד
20 אחרון התווים", כלשונה, לתביעה שהגיש המערער לבית משפט קמא ביום 07.03.2021 ב-
21 תמ"ש 14278-03-21, ואשר נמחקה לבקשת המערער, דינה של התביעה בעניינינו להימחק. לצד
22 זאת נקבע, כי לפני משורת הדין, רשאי המערער להשלים טיעוניו בכל הנוגע להחלטה
23 האמורה, לרבות בסוגית תשלום הוצאות.

בית המשפט המחוזי בחיפה

25 אוגוסט 2021

ע"א 51956-08-21 פלוני נ' פלונית

4. ביום 29.07.2021 הגיש המערער לבית משפט קמא בקשה לעיון חוזר בהחלטה על העברת מקום הדיון מיום 20.07.2021, במסגרתה עתר להורות על החזרת הדיון בתביעה לבית המשפט לענייני משפחה בקריות (להלן: "**הבקשה לעיון חוזר**").

5. ביום 05.08.2021, נדחתה בקשת המערער, ונקבע, כי אין מקום לשנות מן ההחלטה על העברת מקום הדיון מיום 20.07.2021, וכי העברת התביעה לבית המשפט לענייני משפחה בחיפה, בפני אותו מותב מתחייבת (להלן: "**ההחלטה בבקשה לעיון חוזר**").

6. המערער מיאן להשלים עם תוצאת ההחלטה בבקשה לעיון חוזר, וערעורו מונח בפנינו.

לטענת המערער, קביעות עובדתיות שגויות וחמורות שנפלו בהחלטות בית משפט קמא, לרבות בנוגע לקביעה, כי התביעה מושא הערעור שבפנינו זהה לתביעה הראשונה, יוצרות עיוות-דין ופוגעות במערער. קביעות המותב, כך נטען, שלכאורה קיימת לו היכרות עם הצדדים מהליך קודם, מטילות צל כבד על ההחלטה, ועלולות לרמוז על העתיד לקרות עם תביעה זו.

עוד נטען, כי נימוקיו של בית משפט קמא באשר ליעילות הדיון ומניעת בזבז אינם מתקיימים בענייננו, וכי הם עלולים אף לפגוע במערער, הואיל וקיים שוני מהותי בין שתי התביעות שעליהן התבססה ההחלטה להעברת מקום הדיון לבית המשפט לענייני משפחה בחיפה, וכי בתביעה הראשונה לא נדונו ההיבטים המהותיים של הסכסוך בין הצדדים.

עוד ובנוסף נטען, כי שגה בית משפט קמא בפרשנות שנתן להוראת תקנה 6(ד) לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020 וליישומה, עת התעלם הוא מהוראת תקנה 98 לתקנות, אשר עניינה בסדרי-הדין הקשורים לחוק אמנת האג. החלטת בית משפט קמא, כך נקבע, יצרה התנגשות בין שתי ההוראות האמורות, והלכה למעשה, יצרה תקנה חדשה וסדרי-דין הפוכים לחוק אמנת האג ולתכליתה.

לטענת המערער, ההחלטה לאיחוד הדיונים רק בפני אותו מותב חורגת מן המציאות הנכוחה של בתי המשפט בישראל, וכי גם לשיטת הכלל "משפחה אחת-שופט אחד", היה מקום להעביר את הדיון לכב' השופט ב. ברגר, אשר דן בתביעה של בא-כוחו של המערער ואחיו נגד המשיבה. באיזון שבין העברת התיק לבית המשפט לענייני משפחה בחיפה, כך אליבא דמערער, מול זכותו לקיים הליך נטול דעות מוקדמות בבית המשפט לענייני משפחה בקריות, יש לטעמו של המערער לבכר את האחרון ולברר את סוגית חטיפת ילדיו "במקום ניטרלי", כלשונו, המקיים את כל דרישות הדין.

בית המשפט המחוזי בחיפה

25 אוגוסט 2021

ע"א 51956-08-21 פלוני נ' פלונית

7. לאחר שנתנו דעתנו להחלטת בית משפט קמא, לכל התיעוד הרלוונטי, ולערעורו של המערער, מצאנו, כי הערעור אינו מצריך תשובה, ואנו מורים על דחייתו, בהתאם לסמכותנו על-פי תקנה 138(א)(1).

8. ראשית נעיר, כי הערעור בפנינו הוגש מכוח סעיף 49(ב)(3) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: "**חוק בתי המשפט**"), לפיו ערעור על החלטת נשיא בית משפט השלום בבקשה לעיון מחדש בהחלטה על העברת מקום דיון, תהא לנשיא בית המשפט המחוזי.

יחד עם זאת, נסובות, הלכה למעשה, כלל השגותיו של המערער על תקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020 (להלן: "**תקנות בית משפט לענייני משפחה**"), ולפיכך מצאנו לדון בערעור גם כערעור משפחה (הגם שהתיק הוגש ונפתח כערעור אזרחי, ע"א, ולא כערעור משפחה, עמ"ש), המתברר בפני מותב תלתא בראשות נשיא בית המשפט המחוזי, וכך אנו מורים.

9. סעיף 49 לחוק בתי המשפט קובע כהאי לישנא:

(א) נשיא בית משפט השלום רשאי להורות שהליך מסוים שהובא או שיש להביאו לפני בית משפט שלום במקום פלוני וטרם החל הדיון בו או שענין שהוחלט בו על פסלות שופט, בין שהחל הדיון בו ובין שטרם החל הדיון בו, יהיה נידון בבית משפט אחר הנמצא באזור שיפוט שבו הוא מכהן כנשיא וכן רשאי הוא להורות כאמור לגבי סוג מסוים של הליכים אזרחיים והליכים בעבירות תעבורה.

(ב) (1) בעל דין הרואה את עצמו נפגע מהחלטת נשיא בית משפט השלום כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לבקש ממנו לעיון מחדש בהחלטה; (2) בהחלטה בבקשה לעיון מחדש לפי פסקה (1), ישקול נשיא בית משפט השלום את מידת הפגיעה הצפויה בבעלי הדין כתוצאה מההעברה, את המרחק בין בית המשפט שממנו הועבר ההליך לבין בית המשפט שאליו הועבר ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין לבית המשפט;

(3) על החלטה כאמור בפסקה (2) ניתן לערער לפני נשיא בית משפט מחוזי.

(ג) בית המשפט שאליו הועבר ענין כאמור, לא יעבירו עוד.

בית המשפט המחוזי בחיפה

25 אוגוסט 2021

ע"א 51956-08-21 פלוני נ' פלונית

ואכן בענייננו, הורתה כב' הנשיאה, השופטת ש. אייזנברג, במסגרת החלטתה מיום 20.07.2021, על העברת מקום הדיון, בתיק הספציפי מושא הערעור בפנינו, מבית המשפט לענייני משפחה בקריות לבית המשפט לענייני משפחה בחיפה, לפני שהחל הדיון בו, כמצוות המחוקק.

במסגרת החלטה זו הודגש, כי "מבדיקת המזכירות עולה כי בין הצדדים קיים הליך קודם בבית המשפט לענייני משפחה בחיפה", ולפיכך נקבע, כי בהתאם לכלל של "שופט אחד למשפחה אחת", יועבר הדיון בתביעה לבית המשפט לענייני משפחה בחיפה.

10. תקנה 6 לתקנות בית משפט לענייני משפחה, קובעת את הסמכות המקומית בענייני משפחה, ומורה כך:

"א) תובענה ראשונה בענייני משפחה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדיהם תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגוריהם המשותף, ואם אין להם מקום מגורים משותף – מקום מגוריהם המשותף האחרון בישראל, ובלבד שאחד הצדדים עדיין מתגורר באותו מקום מגורים; ואולם אם התובענה בענייניו של קטין, רשאי בית המשפט להורות על העברת הדיון בתובענה ובתיקים נוספים בין אותם צדדים, לבית משפט במקום אחר.

(ב) תובענה אחרת בענייני משפחה, לרבות תובענה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדיהם שלא נקבע לה מקום שיפוט לפי תקנת משנה (א), תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי התובע; תובענה הכוללת כמה תובעים, תוגש לבית משפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי אחד מהם....

(ד) תובענה חדשה נוספת בענייני משפחה תוגש לאותו בית משפט לענייני משפחה שדן בתובענה קודמת בין הצדדים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת כאמור? בסעיף 6(ד) לחוק; החל בית משפט לדון בתובענה חדשה בענייני משפחה בלא שניתנה הוראה בעניין לפי סעיף 6(ד) לחוק, ונוכח לדעת כי בית משפט אחר דן בתובענה קודמת בעניינם, בין שהסתיים בה הדיון ובין שהיא עדיין תלויה ועומדת, יעביר את התובענה לאותו בית משפט שימשיך לדון בה מהשלב שאליו הגיע בית המשפט שהעבירה, אלא אם כן מצא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי לשם בירור התובענה עליו לדון בה כאילו לכתחילה הובאה לפניו". (ההדגשה אינה במקור).

בית המשפט המחוזי בחיפה

25 אוגוסט 2021

ע"א 51956-08-21 פלוני נ' פלונית

היינו, במסגרת ההחלטה על העברת הדיון, אשר נטועה בסמכויותיו של נשיא בית משפט השלום, נתנה כב' הנשיאה ש. אייזנברג את דעתה גם לתקנות הספציפיות אותן ייחד המחוקק לענייני משפחה ויישמה אותן כדבעי, לרבות בנוגע לכללים הבסיסיים המצויים ביסוד הרציונל של הקמת בתי המשפט לענייני משפחה.

נפנה בעניין זה לדבריו של כב' נשיא בית המשפט העליון (בדימוס), השופט א. ברק-רע"א 6558-99 נחום חבס נ' דין חבס, פ"ד נד(4) 337, פסקה 7:

התכלית המונחת ביסוד סמכותו של בית-המשפט לענייני משפחה נעוצה בתפיסה המבקשת לרכז בערכאה מקצועית אחת את מלוא המחלוקת שבין בני המשפחה, מתוך רצון לרדת – בעזרת גופי ייעוץ – לשורשיה של המחלוקת ולפתור באופן יסודי את הבעיות האמיתיות שבין בני המשפחה. התפיסה הבסיסית של החוק הינה "משפחה אחת – בית משפט אחד" (ראה ד' ארבל, י' גייפמן "חוק בית-המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995" [11]). לשם הגשמתה של גישה זו קובצו סמכויות שיפוטיות שונות הקשורות למחלוקות בין בני המשפחה לערכאה אחת; נקבעו סדרי דין ודיני ראיות מיוחדים, המבקשים להתמודד עם יחסי האמון המיוחדים השוררים בתוך המשפחה. הוקמו מסגרות טיפוליות אשר מסייעות לבית-המשפט המקצועי בהכרעותיו בסכסוך שבין בני המשפחה. אכן, הסכסוך המשפחתי הוא בעל גוון מיוחד. לעתים קרובות רק קצהו נגלה לעין, ואילו רובו ככולו נסתר מהעין, ומפעפעים בו רגשות עזים. מטרת ההסדר החקיקתי הינה לאפשר לבית-המשפט לרכז בידיה את כל הסכסוכים הנוגעים לאותה משפחה, תוך מתן כלים לשופט לרדת לעומק הסכסוך, ותוך ניסיון לתת פתרון יסודי ומקיף לסכסוך כולו. אכן, ביסוד החקיקה מונחת גישה כוללת ואינטגרטיבית. היא נועדה לאפשר לבית המשפט לטפל בשורשיה של הסכסוך, ולא רק בביטוי חלקי ופורמאלי שלו".
(ההדגשה אינה במקור).

11. נוכח הסמכות שהוענקה לנשיא בית משפט השלום לדון בבקשה לעיון חוזר בהחלטה על העברת מקום דיון מכוח סעיף 49 (ב)(2) לחוק בתי המשפט, דנה כב' הנשיאה ש. אייזנברג בבקשתו של המערער לעיון חוזר בהחלטה מיום 20.07.2021, וקבעה כך:

"בעניינינו מדובר בתובענה זהה בעניין של אותה משפחה שכבר נדונה בהליך קודם בפני אותו מותב בבית משפט זה (21-03-14278). מצב זה נכלל בגדרי תקנה 6(ד) לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי-דין), תשפ"א – 2020.

בית המשפט המחוזי בחיפה

25 אוגוסט 2021

ע"א 51956-08-21 פלוני נ' פלונית

1 ניהול נפרד של שני הליכים זהים אלו בשני בתי משפט שונים עלול להוביל
2 לקביעות סותרות של שתי ערכאות שיפוטיות לעניין אותה מסכת
3 עובדתית, חוסר יעילות ובזבוז משאבים.

4 בנוסף, רציונאל הסעיף הינו כי תביעות הנוגעות למשפחה אחת, צריכות
5 להיות מתועלות לרצף אחד של התדיינות, ורצוי שידונו בפני שופט אחד ולא
6 יפוזרו בין שופטים שונים."

7 דומה, כי אין צורך להכביר מילים על התנאים המצומצמים בהם תתערב ערכאת הערעור
8 בהחלטות של הערכאה הדיונית, מקל וחומר עת החלטתה זו מנומקת כדבעי ונטועה בדיון
9 המורה במסגרת סעיף 49 (ב)(2) לחוק בתי המשפט, כי "בהחלטה בבקשה לעיון מחדש לפי
10 פסקה (1), ישקול נשיא בית משפט השלום את מידת הפגיעה הצפויה בבעלי הדין כתוצאה
11 מההעברה, את המרחק בין בית המשפט שממנו הועבר ההליך לבין בית המשפט שאליו
12 הועבר ואת הבטחת נגישותם של בעלי הדין לבית המשפט;"

13 בענייננו, כאמור, הוגשה התביעה הראשונה לבית משפט לענייני משפחה בחיפה, וגם אליבא
14 דמערער, מתגוררים הקטינים בXXXX (ר' סייפא עמוד 1, ורישא עמוד 2 לערעורו של
15 המערער), ומכאן ברי, כי החלטת כב' הנשיאה ש, אייזנברג נטועה בדיון.

16 12. לא מצאנו, כי יש ממש בטענת המערער, לפיה ההחלטה בבקשה לעיון חוזר התעלמה מהוראות
17 תקנה 98 לתקנות בית משפט לענייני משפחה, אשר קובעת סדרי-דין מיוחדים בסוגיות
18 הקשורות לחוק אמנת האג:

19 "תביעה תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי הילד; אם המקום לא
20 ידוע לתובע יחולו תקנות 6 עד 8".

21 בענייננו, לא זו בלבד שהחלטת כב' הנשיאה, ש. אייזנברג אינה מנוגדת לדיון, לפסיקה ולתכלית
22 חוק אמנת האג, כלשונו של המערער, אלא שהיא אף עולה בקנה אחד עימם. ודוק, הן בית
23 המשפט לענייני משפחה בקריות והן בית המשפט לענייני משפחה בחיפה מצויים בתחום
24 השיפוט של בתי המשפט לענייני משפחה בחיפה, וכאמור כבר לעיל, אליבא דמערער, מצויים
25 הקטינים בXXXX.

26 משמע, ההחלטה בדבר העברת הדיון לבית המשפט לענייני משפחה בחיפה משלבת בין כלל
27 הוראות החוק והתקנות שפורטו לעיל, ומאזנת כדבעי את כלל הרציונליים המצויים בבסיסן.
28 נדגיש, כי בענייננו, הוראת תקנה 6 לתקנות בית משפט לענייני משפחה אינה סותרת את
29 הוראת תקנה 98, נהפוך הוא – ההוראות האמורות שלובות זו בזו ומבטאות באופן מיטבי את
30 תכליתה של כל אחת מהן.

בית המשפט המחוזי בחיפה

25 אוגוסט 2021

ע"א 51956-08-21 פלוני נ' פלונית

1

2 13. בשולי הדברים, נעיר, כי אין לטענות המערער נגד המותב שאמור לדון בתביעה מושא הערעור
3 שבפנינו כל נפקות לערעור זה.

4

5 14. על יסוד כל האמור לעיל, אנו מורים על דחיית ערעורו של המערער. נדגיש כי לגוף המחלוקת
6 שבין הצדדים איננו מביעים כל עמדה.

7

8

הואיל ולא התבקשה תשובת המשיבה, אין צו להוצאות.

9

10

פסק הדין בנוסחו הנוכחי מותר לפרסום.

11

12 המזכירות תשלח עותק פסק דין לב"כ הצדדים וכן תעבירו לתיק בית משפט קמא.

13

14

ניתן היום, י"ז אלול תשפ"א, 25 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.

15

סארי ג'יוסי, שופט

בטינה טאובר, ס. נשיא

רון שפירא, נשיא
[אב"ד]

16